

Kilpirauhasen kokopoisto eli totaalityreoidektomia

Kilpirauhanen sijaitsee kaulan alaosassa henkitorven edessä. Se erittää kilpirauhashormoneja. Leikkaus tehdään kilpirauhasen hyvänlaatuisen suurenemisen (struuma), hyvän- tai pahanlaatuisten kasvainten tai kilpirauhasen liikatoiminnan (hypertyreoosi) takia. Leikkaus tehdään nukutuksessa. Leikkaus tehdään joko päiväkirurgisesti tai jääden vuodeosastolle yöksi.

Leikkausriskit

Äänihuulihermot sijaitsevat kilpirauhaslohkojen ja henkitorven välissä. Nämä hermot voivat joskus vaurioitua. Hermon vaurioituminen johtaa äänihuulihalvaukseen, joka voi vaikuttaa ääneen, nielemiseen ja hengitykseen. Noin 50 % näistä vaurioista korjaantuu normaaleiksi noin ½ vuodessa. Välitön leikkauksen jälkeinen äänen käheys ja kurkun karheus voi myös olla nukutuksessa käytetyn hengityspotken aiheuttamaa.

Kilpirauhasen takapinnalla sijaitsevat lisäkilpirauhaset saattavat tilapäisesti häiriintyä koko kilpirauhasen poiston jälkeen, minkä seurauksena veren kalsiumpitoisuus laskee. Kalsiumarvoa seurataan seuraavana aamuna otettavalla verikokeella. Mikäli kalsiumarvo on matala, voi tuntua pistelyä suun ympärillä sekä sormien puutumista. Näistä tuntemuksista tulee ilmoittaa henkilökunnalle. Kalsiumarvon laskun varalta koko kilpirauhasen poistoleikkauksen jälkeen aloitetaan yleensä kalsium+D-vitamiinilääkitys.

Lisäksi leikkaukseen liittyy riski jälkiverenvuotoon. Se tulee ilmi muutaman tunnin kuluttua leikkauksesta. Tällöin voidaan joutua uuteen leikkaukseen, jossa vuoto tyrehdytetään. Haavainfektiot ovat mahdollisia, tämä on tavallisinta noin viikko leikkauksesta.

Haavanhoito

Haavalla olevan sidoksen voit poistaa 1 vuorokauden kuluttua leikkauksesta. Sen jälkeen haava saa kastua suihkussa. Jos haava ei eritä, sitä ei tarvitse enää suojata. Tarvittaessa voit ostaa haavasidoksia apteekista. Muista käsitellä haavaa puhtain käsin.

Haavalla on itsestään sulavia ompeleita eli niitä ei tarvitse poistaa. Saunaan, kylpyyn ja uimaan saat mennä vasta, kun haava on täysin parantunut. Tämä aika on yleensä kaksi viikkoa. Palkomainen, kiinteä haavaturvotus on yleistä kaulan alueella. Turvotus poistuu itsestään muutamien viikkojen/kuukausien kuluessa.

Ota yhteyttä terveystieteiden keskuksen / työterveyshuoltoosi / sairaalaan, jos ilmenee tulehduksen merkkejä:

- haava erittää runsaasti tai erite on märkäistä
- haava-alue punoittaa / kuumottaa / turpoaa lisää / kipeytyy selvästi
- sinulla on kuumetta

Haavakipu

Leikkausalueella esiintyvään kipuun voit käyttää sinulle sopivia reseptivapaita kipulääkkeitä tai kirurgin määräämää reseptilääkettä sille määrättyllä annoksella.

Liikkuminen ja harrastukset

Pään kiertäminen ja taivuttelu sivuille on suositeltua. Älä jännitä hartioitasi!

Voit kävellä ja pyöräillä normaalisti heti leikkauksen jälkeen. Raskaita ponnistuksia on syytä välttää. Ponnistelua vaativat harrastukset voit aloittaa 2 viikon kuluttua leikkauksesta.

Kilpirauhashormonin tason seuranta ja hoito

Kun kilpirauhanen on poistettu kokonaan, ei elimistösi tuota kilpirauhashormonia eli tyroksiinia normaalisti. Tämä aiheuttaa kilpirauhasen vajaatoiminnan, jonka hoitona on tyroksiinilääke.

Tyroksiinilääkitys aloitetaan heti leikkauksen jälkeen.

Ota yhteys terveyskeskukseen ja varaa aika 1 kuukauden kuluttua leikkauksesta otettavaan verikokeeseen (S-TSH). Lääkäri terveyskeskuksessa arvioi laboratoriokokeen perusteella, onko tyroksiinilääkkeen annos sopiva, vai pitääkö sitä muuttaa.

Kontrolliaika

Patologi tutkii poistetun kudoksen ja tieto tutkimuksen tuloksesta annetaan puhelinajalla noin kahden viikon kuluttua, jolloin tarkistetaan myös äänen tilanne.

Hyvää vointia!